31988L0357

1988 7 4 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* L 172/1

ANTROJI TARYBOS DIREKTYVA

1988 m. birželio 22 d.

dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginiu draudimu, išskyrus gyvybės draudimą, derinimo, apibrėžianti nuostatas, padedančias veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas, ir iš dalies keičianti Direktyvą 73/239/EEB

(88/357/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 57 straipsnio 2 dalį ir 66 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą [1],

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu [2],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [3],

kadangi būtina plėtoti vidaus draudimo rinką ir, siekiant šio tikslo, pageidautina sudaryti geresnes sąlygas draudimo įmonėms, kurių pagrindinė buveinė yra Bendrijos teritorijoje, teikti paslaugas valstybių narių teritorijose, tokiu būdu įgalinant draudėjus pateikti pretenzijas ne tik jų valstybėse, bet ir kitose valstybėse narėse įsisteigusiems draudikams, kurių pagrindinė buveinė yra Bendrijos teritorijoje;

kadangi pagal Sutartį, pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, draudžiama bet kokia laisvės teikti paslaugas diskriminacija remiantis tuo, kad draudimo įmonė nėra įsteigta toje valstybėje narėje, kurioje ji teikia paslaugas; kadangi ši nuostata yra taikoma visų draudimo įstaigų, esančių Bendrijoje, teikiamoms paslaugoms nepriklausomai nuo to, ar jas teikia draudimo įmonės pagrindinė buveinė, atstovybė ar filialas;

kadangi dėl praktinių priežasčių pageidautina apibrėžti draudimo paslaugų teikimą, atsižvelgiant į draudimo įstaigos buvimo vietą ir draudimo rizikos vietą; kadangi taip pat reikėtų apibrėžti draudimo rizikos vietą; be to, kadangi pageidautina skirti veiklą, susijusią su draudimo įstaigos vieta, nuo veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas;

kadangi pageidautina papildyti 1973 m. liepos 24 d. Pirmąją Tarybos direktyvą 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, derinimo [4] (toliau — pirmoji direktyva) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 87/343/EEB [5], visų pirma siekiant išaiškinti priežiūros institucijoms suteiktus įgaliojimus ir jų taikomas priežiūros priemones; kadangi taip pat pageidautina apibrėžti konkrečias veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas, pradėjimo, plėtojimo ir priežiūros nuostatas;

kadangi draudėjams, kuriems dėl jų statuso, dydžio arba draudimo rizikos pobūdžio nėra reikalinga speciali interesų apsauga toje valstybėje, kurioje yra draudimo rizika, būtina suteikti visišką laisvę pasinaudoti didžiausia galima draudimo rinka; be to, kadangi pageidautina ir kitiems draudėjams užtikrinti pakankamą jų interesų apsaugą;

kadangi rūpinimasis apsaugoti draudėjų interesus ir išvengti bet kokių konkurencijos trukdymų pateisina suderinto turto taisyklių, nustatytų pirmojoje direktyvoje, sušvelninimą;

---

(1) OL C 32, 1976 2 12, p. 2.
(2) OL C 36, 1978 2 13, p. 14, OL C 167, 1988 6 27 ir 1988 m. birželio 15 d. sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).
(3) OL C 204, 1976 8 30, p. 13.
(4) OL L 228, 1973 8 16, p. 3.
(5) OL L 185, 1987 7 4, p. 72.

kadangi valstybėse narėse galiojančios nuostatos dėl draudimo sutarčių teisės tebėra skirtingos; kadangi kai kuriais atvejais galima leisti pasirinkti ne tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, draudimo sutarčiai taikomą teisę pagal nustatytas taisykles ir atsižvelgiant į tam tikras aplinkybes;

kadangi ši direktyva turėtų apimti privalomąjį draudimą, nustatant, kad tokį draudimą reguliuojanti sutartis turi atitikti konkrečias su tokiu draudimu susijusias nuostatas, kaip yra nustatyta valstybės narės, kuri taiko draudimosi prievolę;

kadangi reikėtų sustiprinti pirmosios direktyvos nuostatas dėl portfelio perdavimo ir papildyti jas konkrečiomis nuostatomis dėl draudimo sutarčių dėl paslaugų teikimo portfelio perdavimo kitai draudimo įmonei;

kadangi konkrečios nuostatos dėl laisvės teikti paslaugas neturėtų apimti tam tikrų draudimo rizikų, kurioms šiame etape netinka taikyti minėtas nuostatas dėl to, kad valstybių narių institucijos yra priėmusios konkrečias taisykles dėl minėtų nuostatų pobūdžio ir jų socialinės reikšmės; kadangi šios išimtys turėtų būti peržiūrėtos po tam tikro šios direktyvos galiojimo laikotarpio;

kadangi siekiant apsaugoti draudėjų interesus dabartiniame derinimo etape valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė apriboti vienalaikį veiklos, susijusios su laisve teikti paslaugas, ir veiklos, susijusios su draudimo įstaigos vieta, plėtojimą; kadangi tokio apribojimo negalima nustatyti, jeigu draudėjai neprašo, kad jiems būtų suteikta tokia apsauga;

kadangi laisve teikti paslaugas turėtų būti naudojamasi tokia tvarka, kuri užtikrintų, kad draudimo įmonė laikosi finansinių garantijų ir draudimo sąlygų nuostatų; kadangi ši tvarka gali būti sušvelninta tais atvejais, kai veikla, susijusi su draudimo paslaugų teikimu, yra taikoma draudėjams, kuriems dėl savo statuso, dydžio arba draudimo rizikos pobūdžio nėra reikalinga speciali interesų apsauga toje valstybėje, kurioje yra draudimo rizika;

kadangi būtina pradėti specialų valstybių narių kompetentingų priežiūros institucijų bei minėtų institucijų ir Komisijos bendradarbiavimą dėl laisvės teikti paslaugas; kadangi turėtų būti numatyta baudų sistema, kuri būtų taikoma, jeigu draudimo paslaugą teikianti draudimo įmonė nesilaikys valstybės narės, kurioje teikiama ši paslauga, teisės normų;

kadangi laukiant tolesnio nuostatų suderinimo draudimo techniniai atidėjimai turėtų būti reglamentuojami valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, nustatytomis taisyklėmis ir jiems turėtų būti taikoma šios valstybės narės priežiūra, jeigu minėtų paslaugų teikimas apima draudimo rizikas, kurių atžvilgiu valstybė, paslaugos gavėja, siekia suteikti specialią apsaugą draudėjams; tačiau kadangi, jeigu toks rūpinimasis apsaugoti draudėjų interesus nėra pagrįstas, draudimo techniniai atidėjimai ir toliau reglamentuojami tos valstybės narės, kurioje yra įsteigta draudimo įmonė, nustatytomis taisyklėmis ir jiems turi būti taikoma šios valstybės narės priežiūra;

kadangi kai kurios valstybės narės netaiko jokių netiesioginių mokesčių draudimo sandoriams, o dauguma valstybių narių minėtiems sandoriams taiko specialius mokesčius ir kitas įnašo formas, įskaitant pridėtinius mokesčius, skirtus kompensacinėms institucijoms; kadangi šių mokesčių ir įnašų struktūra ir tarifai žymiai skiriasi valstybėse narėse, kuriose jie yra taikomi; kadangi pageidautina neleisti, kad esantys skirtumai trukdytų draudimo paslaugų konkurencijai tarp valstybių narių; kadangi laukiant tolesnio nuostatų suderinimo valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, nustatytos mokesčių sistemos ir kitų įnašo formų taikymas gali ištaisyti padarytą žalą ir kadangi valstybės narės turi pačios nustatyti metodus, užtikrinančius, kad minėti mokesčiai ir įnašai būtų surinkti;

kadangi pageidautina neleisti, kad dėl šios direktyvos ir 1978 m. gegužės 30 d. Tarybos direktyvos 78/473/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su Bendrijos bendruoju draudimu, derinimo [1] nesuderinto taikymo atsirastų trys skirtingos sistemos kiekvienoje valstybėje narėje; kadangi dėl to kriterijai, šioje direktyvoje apibrėžiantys „dideles draudimo rizikas“, taip pat turėtų apibrėžti tas rizikas, kurios tikriausiai turėtų būti draudžiamos pagal Bendrijos bendro draudimo priemones;

kadangi, kaip nurodyta Sutarties 8C straipsnyje, pageidautina atsižvelgti į skirtingo ekonominio išsivystymo valstybių pastangų mastą; kadangi dėl to pageidautina numatyti tam tikroms valstybėms narėms pereinamojo laikotarpio priemones dėl šios direktyvos konkrečių nuostatų, susijusių su laisve teikti paslaugas, laipsniško taikymo,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Direktyvos tikslas:

a) papildyti pirmąją Direktyvą 73/239/EEB;

b) nustatyti specialiąsias nuostatas, susijusias su draudimo įmonių laisve teikti paslaugas, draudžiant pirmojoje direktyvoje nurodytas draudimo grupes.

[1] OL L 151, 1978 6 7, p. 25.

2 straipsnis

Šioje direktyvoje:

a) „pirmoji direktyva“

— Direktyva 73/239/EEB;

b) „draudimo įmonė“:

— taikant šios direktyvos I ir II antraštines dalis

bet kuri draudimo įmonė, gavusi oficialų leidimą pagal pirmosios direktyvos 6 arba 23 straipsnį,

— taikant šios direktyvos III ir V antraštines dalis

bet kuri draudimo įmonė, gavusi oficialų leidimą pagal pirmosios direktyvos 6 straipsnį;

c) „draudimo įstaiga“

draudimo įmonės pagrindinė buveinė, atstovybė arba filialas, atsižvelgiant į 3 straipsnį;

d) „valstybė narė, kurioje yra draudimo rizika“:

— valstybė narė, kurioje yra apdrausta nuosavybė, jeigu draudimas yra susijęs su pastatais arba su pastatais ir jų viduje esančiu turtu ir jeigu šis turtas yra apdraustas ta pačia draudimo sutartimi,

— valstybė narė, kurioje yra atlikta registracija, jeigu draudimas yra susijęs su bet kokios rūšies transporto priemonėmis,

— valstybė narė, kurioje draudėjas gavo polisą, jeigu tai yra polisai, sudaryti ne ilgesniam negu keturi mėnesiai laikui, apdraudžiant kelionių ar atostogų rizikas nepriklausomai nuo draudimo grupės,

— valstybė narė, kurioje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba, jeigu draudėjas yra juridinis asmuo, valstybė narė, kurioje yra pastarojo įstaiga, susijusi su draudimo sutartimi — visais atvejais, kurie nėra aiškiai apibrėžti ankstesnėse pastraipose;

e) „valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga“:

valstybė narė, kurioje yra rizikos draudimo įstaiga;

f) „valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos“:

valstybė narė, kurioje yra kitos valstybės narės teritorijoje esančios draudimo įstaigos apdrausta rizika.

3 straipsnis

Pirmojoje direktyvoje ir šioje direktyvoje bet kuri draudimo įmonė, nuolat esanti valstybės narės teritorijoje, yra traktuojama kaip draudimo įmonės atstovybė arba filialas, net ir tuo atveju, jeigu ji nėra atstovybė arba filialas, o yra tik biuras, kuriam vadovauja draudimo įmonės personalas arba nepriklausomas asmuo, turintis, kaip ir atstovybė, ilgalaikius įgaliojimus atstovauti draudimo įmonei.

4 straipsnis

Šioje direktyvoje ir pirmojoje direktyvoje į bendrąsias arba specialiąsias poliso sąlygas neįeina konkrečios sąlygos, kurios konkrečiu atveju skirtos atsižvelgti į ypatingas draudžiamos rizikos aplinkybes.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

Pirmosios direktyvos papildomos nuostatos

5 straipsnis

Pirmosios direktyvos 5 straipsnis yra papildomas taip:

„d) „didelės draudimo rizikos“:

i) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 4, 5, 6, 7, 11 ir 12 grupėms;

ii) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 14 ir 15 grupėms, jeigu draudėjas profesionaliai užsiima gamybine arba komercine veikla arba viena iš liberaliųjų profesijų veiklų, o draudimo rizika yra susijusi su šia veikla;

iii) draudimo rizikos, priskirtos priedo A dalies 8, 9, 13 ir 16 grupėms, jeigu draudėjas viršija mažiausiai dviejų iš šių trijų kriterijų normas:

pirmasis etapas — iki 1992 m. gruodžio 31 d.:

— balanso suma: 12,4 milijonai ekiu,

— grynoji apyvarta: 24 milijonai ekiu,

— vidutinis darbuotojų skaičius per finansinius metus — 500,

antrasis etapas — nuo 1993 m. sausio 1 d.:

— balanso suma: 6,2 milijonai ekiu,

— grynoji apyvarta: 12,8 milijonai ekiu,

— vidutinis darbuotojų skaičius per finansinius metus — 250.

Jeigu draudėjas yra iš draudimo įmonių grupės, kurios rengia konsoliduotą finansinę atskaitomybę pagal Direktyvą 83/349/EEB [1], pirmiau išvardyti kriterijai yra taikomi remiantis konsoliduota finansine atskaitomybe.

Kiekviena valstybė narė gali įrašyti profesionalių asociacijų, bendrų įmonių arba laikinų susivienijimų atliekamus rizikos draudimus į iii dalyje minimą kategoriją.

[1] OL L 193, 1983 7 18, p. 1.“

6 straipsnis

Taikydamos pirmosios direktyvos 15 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ir 24 straipsnį, valstybės narės laikosi šios direktyvos I priede išvardytų suderinimo taisyklių.

7 straipsnis

1. Šioje direktyvoje nurodytoms draudimo sutartims dėl valstybių narių teritorijose atliekamo rizikų draudimo taikoma teisė yra apibrėžiama pagal šias nuostatas:

a) jeigu draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta yra valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teritorijoje, draudimo sutarčiai taikoma šios valstybės narės teisė. Tačiau draudimo sutarties šalys gali pasirinkti kitos valstybės teisę, jeigu to nedraudžia pirmosios valstybės narės teisė;

b) jeigu draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta nėra valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teritorijoje, draudimo sutarties šalys gali draudimo sutarčiai taikyti tos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teisę arba tos valstybės, kurios teritorijoje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta, teisę;

c) jeigu draudėjas vykdo komercinę, gamybinę arba liberalių profesijų veiklą ir jeigu draudimo sutarties objektas yra dvi rizikos arba daugiau rizikų, susijusių su šia veikla ir esančių skirtingų valstybių narių teritorijose, draudimo sutarčiai galima taikyti šių valstybių narių teisę bei tos valstybės, kurios teritorijoje yra draudėjo nuolatinė gyvenamoji vieta arba jo centrinės administracijos buvimo vieta, teisę;

d) nepaisant to, kas pasakyta b ir c punktuose, jeigu juose nurodytos valstybės narės suteikia didesnę laisvę pasirenkant draudimo sutarčiai taikomą teisę, draudimo sutarties šalys gali šia pasirinkimo laisve pasinaudoti;

e) nepaisant to, kas pasakyta a, b ir c punktuose, jeigu draudimo sutartyje įrašytos rizikos yra apribojamos draudiminiais įvykiais, kurie atsitinka kitos valstybės narės, o ne tos valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika pagal 2 straipsnio d punktą, teritorijoje, draudimo sutarties šalys gali pasirinkti pirmosios valstybės narės teisę;

f) jeigu draudimo sutarties objektas yra pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto i papunktyje nurodytos rizikos, sutarties šalys gali pasirinkti bet kurios valstybės narės teisę;

g) tai, kad a arba f punktuose nurodytais atvejais draudimo sutarties šalys jau pasirinko taikomą teisę, ir tuo atveju, kai visi kiti šioje situacijoje svarbūs dalykai taikomos teisės pasirinkimo metu yra susiję tik su viena valstybe nare, nepakeičia šios valstybės narės privalomųjų teisės normų (t. y. tų teisės normų, kurioms nėra daroma išlyga jokia draudimo sutartimi pagal minėtos valstybės narės įstatymus), taikymo;

h) ankstesniuose punktuose nurodytas taikomos teisės pasirinkimas turi būti pakankamai aiškiai apibrėžtas nustatant draudimo sutarties sąlygas arba konkretaus atvejo aplinkybes. Jeigu tai nėra apibrėžta arba jeigu toks pasirinkimas nėra padarytas, draudimo sutarčiai taikomi tos valstybės (iš visų ankstesniuose punktuose išvardytų valstybių narių), su kuria yra labiausiai susijusi draudimo sutartis, teisė. Nepaisant to, atskirai draudimo sutarties daliai, kuri yra labiau susijusi su kita valstybe negu su ankstesniuose punktuose išvardytomis valstybėmis narėmis, gali būti išimties tvarka taikoma šios kitos valstybės teisė. Laikoma, kad draudimo sutartis yra labiausiai susijusi su ta valstybe nare, kurioje yra draudimo rizika;

i) Jeigu į valstybę įeina keletas teritorinių vienetų, iš kurių kiekvienas yra apibrėžęs savo teisės normas dėl sutartinių įsipareigojimų, nustatant pagal šią direktyvą taikomą teisę laikoma, kad kiekvienas iš šių teritorinių vienetų yra atskira valstybė.

Valstybė narė, kurios įvairūs teritoriniai vienetai yra nustatę savo teisės normas dėl sutartinių įsipareigojimų, nėra įpareigota taikyti šios direktyvos nuostatų sprendžiant prieštaravimus tarp minėtų teritorinių vienetų teisės normų.

2. Tai, kas pasakyta šiame straipsnyje, neapriboja teismo teisės taikyti teisės normas tokioje situacijoje, kai šios teisės normos yra privalomos, nepriklausomai nuo draudimo sutarčiai taikomos teisės.

Valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, arba valstybės narės, kuri įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, privalomos teisės normos gali būti taikomos, jeigu (ir tiek, kiek) jos turi būti taikomos pagal minėtų valstybių teisę, nepriklausomai nuo draudimo sutarčiai taikomos teisės, ir jeigu tai yra nustatyta valstybės narės teise.

Jeigu draudimo sutarties objektas yra rizikos, esančios daugiau kaip vienoje valstybėje narėje, taikant šios dalies nuostatas laikoma, kad draudimo sutartis yra sudaryta iš keleto draudimo sutarčių, iš kurių kiekviena yra susijusi tik su viena valstybe nare.

3. Atsižvelgiant į ankstesnių dalių nuostatas, valstybės narės taiko šioje sutartyje nurodytoms draudimo sutartims tarptautinės privatinės teisės bendrąsias normas, susijusias su sutartiniais įsipareigojimais.

8 straipsnis

1. Pagal šio straipsnio nustatytas sąlygas draudimo įmonė gali teikti bei sudaryti privalomojo draudimo sutartis, vadovaudamasi šios direktyvos ir pirmosios direktyvos taisyklėmis.

2. Tais atvejais, kai valstybė narė įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, laikoma, kad draudimo sutartis nevykdo šio įpareigojimo, jeigu ji nėra sudaryta pagal tam tikras nuostatas, kurias minėta valstybė narė taiko tokiai sutarčiai.

3. Jeigu draudžiant privalomuoju draudimu valstybės narės, kurioje yra draudimo rizika, teisė prieštarauja valstybės narės, įpareigojančios sudaryti draudimo sutartį, teisei, galioja pastarosios valstybės narės teisė.

4. a) atsižvelgiant į šios dalies b ir c punktus, 7 straipsnio 2 dalies trečioji pastraipa taikoma tais atvejais, kai draudimo sutartis numato draudimą keliose valstybėse narėse, iš kurių bent viena įpareigoja sudaryti draudimo sutartį;

b) jeigu tuo metu, kai pranešama apie šią direktyvą, valstybė narė yra nustačiusi, kad bet kuri jos teritorijoje įsteigta draudimo įmonė turi gauti privalomojo draudimo bendrųjų ir specialiųjų sąlygų patvirtinimą, ši valstybė narė, taikydama išlygas 9 ir 18 straipsnių nuostatoms, taip pat gali pareikalauti, kad būtų patvirtintos bendrosios ir specialiosios privalomojo draudimo, kuriuo jos teritorijoje draudžia bet kuri draudimo įmonė pagal 12 straipsnio 1 dalies nuostatas, sąlygos;

c) nukrypdama nuo 7 straipsnio valstybė narė gali nustatyti, kad privalomojo draudimo sutarčiai yra taikoma tos valstybės, kuri įpareigoja sudaryti draudimo sutartį, teisė;

d) jeigu valstybė narė nustato privalomąjį draudimą ir jeigu draudikas turi informuoti kompetentingas institucijas apie draudimo nutraukimą, toks nutraukimas gali būti taikomas žalą patyrusioms trečiosioms šalims tik esant minėtos valstybės narės įstatymų numatytoms aplinkybėms.

5. a) kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie rizikas, kurių draudimas yra privalomas pagal šios valstybės narės teisės aktus; pranešime turi būti nurodyta:

— konkrečios įstatymo nuostatos, susijusios su tokiu draudimu,

— duomenys, kuriuos privaloma nurodyti sertifikate, kurį draudikas išduoda draudėjui, jeigu valstybė reikalauja, kad būtų pateikti įrodymai dėl įpareigojimo sudaryti draudimo sutartį vykdymo. Valstybė narė gali pareikalauti, kad prie šių duomenų būtų pridėta draudiko deklaracija, patvirtinanti, kad draudimo sutartis atitinka konkrečias su atitinkamu draudimu susijusias nuostatas.

b) Komisija paskelbia a punkte nurodytus duomenis *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*;

c) valstybė narė priima pažymą, kurios turinys atitinka a punkto antrosios įtraukos reikalavimus, kaip įrodymą, kad laikomasi draudimosi prievolės.

9 straipsnis

1. Pirmosios direktyvos 9 straipsnio paskutinė pastraipa ir 11 straipsnio 1 dalies paskutinė pastraipa pakeičiama taip:

„Tačiau kalbant apie 5 straipsnio d punkte paminėtas draudimo rizikas, nebūtina nurodyti a ir b punktuose išvardytų duomenų apie bendrąsias ir specialiąsias sąlygas bei draudimo įmokų dydžius.“

2. Pirmosios direktyvos 8 straipsnio 3 dalis ir 10 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šios derinimo priemonės netrukdo valstybėms narėms įgyvendinti arba priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, reikalaujančius, visų pirma, kad draudimo įmonių valdytojai ir direktoriai būtų kvalifikuoti specialistai ir kad būtų patvirtinti draudimo įmonių įstatai, bendrosios ir specialiosios draudimo sutarties sąlygos, draudimo įmokų dydžiai ir visi kiti dokumentai, reikalingi normaliai priežiūrai atlikti.

Tačiau 5 straipsnyje d punkte nurodytų draudimo rizikų atžvilgiu valstybės narės neapibrėžia nuostatų, reikalaujančių, kad būtų patvirtintos bendrosios ir specialiosios draudimo sutarties sąlygos, draudimo įmokų dydžiai arba dokumentų formos ir visi kiti spausdinti dokumentai, kuriuos draudimo įmonė ketina naudoti sudarydama sandorius su draudėjais, arba kad būtų sistemingai informuojama apie anksčiau išvardytus dalykus. Jos tik gali reikalauti, kad būtų nesistemingai informuojama apie šias sąlygas ir kitus dokumentus, siekiant patikrinti, ar šių draudimo rizikų atžvilgiu yra laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų; tačiau šis reikalavimas negali būti išankstine sąlyga, nustatančia, kad draudimo įmonė gali plėtoti savo veiklą.

5 straipsnio d dalyje nurodytų draudimo rizikų atžvilgiu valstybės narės negali reikalauti, kad būtų iš anksto pranešama apie numatomą draudimo įmokų tarifų padidinimą arba kad toks numatomas tarifų padidinimas būtų iš anksto patvirtintas, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra susiję su bendra kainų kontrolės sistema.

Šios suderinimo priemonės taip pat netrukdo valstybėms narėms patikrinti draudimo įmonių, prašančių išduoti arba gavusių leidimą drausti priedo A dalies 18 grupę, tiesioginius ir netiesioginius personalo ir įrengimų išteklius, įskaitant medicinos specialistų kvalifikaciją bei įrengimų kokybę, kuriais draudimo įmonės naudojasi vykdydamos savo įsipareigojimus pagal šią draudimo grupę.“

10 straipsnis

Pirmosios direktyvos 19 straipsnis yra papildomas šia dalimi:

„3. Kiekviena valstybė narė imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad institucijos, atsakingos už draudimo įmonių priežiūrą, turėtų reikalingus įgaliojimus ir disponuotų

reikalingomis priemonėmis atlikti draudimo įmonių, įsteigtų jos teritorijoje, veiklos priežiūrą, įskaitant veiklą už šios teritorijos ribų, pagal Tarybos direktyvas, reglamentuojančias šią veiklą, ir užtikrinti, kad minėtų direktyvų nuostatos būtų įgyvendinamos.

Šie įgaliojimai ir priemonės visų pirma turi leisti priežiūros institucijoms:

— nuodugniai ištirti draudimo įmonės ir jos visos veiklos padėtį, be kita ko:

  — renkant informaciją arba reikalaujant pateikti dokumentus apie draudimo veiklą,

  — atliekant neplaninį patikrinimą draudimo įmonės patalpose,

— imtis bet kokių tinkamų ir būtinų priemonių draudimo įmonės atžvilgiu, užtikrinant, kad draudimo įmonės veikla nepažeistų įstatymų ir kitų teisės aktų, kurių minėta draudimo įmonė turi laikytis kiekvienoje valstybėje narėje, o svarbiausia, kad nepažeistų savo veiklos programos, jeigu ji yra privaloma, bei užkertant kelią bet kokiems pažeidimams, kurie gali pakenkti draudėjų interesams, arba pašalinant juos,

— užtikrinti, kad priemonės, kurių reikalauja priežiūros institucijos, būtų įgyvendintos, jeigu reikia, panaudojant priverstines ir teismines priemones.

Valstybės narės taip pat gali numatyti, kad priežiūros institucijos gautų bet kurią informaciją apie tarpininkų sudarytas sutartis.“

11 straipsnis

1. Pirmosios direktyvos 21 straipsnis yra išbraukiamas.

2. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės numatytų sąlygų, leidžia savo teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms perduoti visą savo draudimo sutarčių, kuriose minėta valstybė yra įrašyta kaip valstybė, kurioje yra draudimo rizika, portfelį arba jo dalį toje pačioje valstybėje narėje įsteigtam teisių perėmėjui, jeigu valstybės narės, kurioje yra teisių perėmėjo pagrindinė buveinė, priežiūros institucijos patvirtina, kad pastarasis, įvykus perdavimui, turės reikalingą mokumo atsargą.

3. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės numatytų sąlygų, leidžia savo teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms perduoti visą savo draudimo sutarčių, sudarytų 12 straipsnio 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis, portfelį arba jo dalį teisių perėmėjui, įsteigtam toje valstybėje narėje, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, jeigu valstybės narės, kurioje yra teisių perėmėjo pagrindinė buveinė, priežiūros institucijos patvirtina, kad pastarasis, įvykus perdavimui, turės reikalingą mokumo atsargą.

4. Kiekviena valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės numatytų sąlygų, leidžia savo teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms perduoti visą savo draudimo sutarčių, sudarytų 12 straipsnio 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis, portfelį arba jo dalį toje pačioje valstybėje narėje įsteigtam teisių perėmėjui, jeigu valstybės narės, kurioje yra teisių perėmėjo pagrindinė buveinė, priežiūros institucijos patvirtina, kad pastarasis, įvykus perdavimui, turės reikalingą mokumo atsargą, ir jeigu jis laikosi 13–16 straipsniuose nurodytų sąlygų valstybėje narėje, kurioje teikiamos draudimo paslaugos.

5. 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais valstybės narės, kurioje įsteigta draudimo sutartis perduodanti draudimo įmonė, priežiūros institucijos, gavusios valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, priežiūros institucijų sutikimą, sankcionuoja tokį perdavimą.

6. Jeigu valstybė narė, laikydamasi nacionalinės teisės numatytų sąlygų, leidžia savo teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms perduoti visą savo draudimo sutarčių portfelį arba jo dalį teisių perėmėjui, įsteigtam kitoje valstybėje narėje, kurioje nėra teikiamos draudimo paslaugos, ji užtikrina, kad būtų įvykdytos šios sąlygos:

— valstybės narės, kurioje yra teisių perėmėjo pagrindinė buveinė, priežiūros institucijos patvirtina, kad pastarasis, įvykus perdavimui, turės reikalingą mokumo atsargą,

— valstybė narė, kurioje įsteigtas teisių perėmėjas, duoda sutikimą,

— teisių perėmėjas laikosi 13–16 straipsniuose nurodytų sąlygų valstybėje narėje, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, o šios valstybės narės teisė numato tokio perdavimo galimybę ir minėta valstybė narė duoda savo sutikimą.

7. Pagal šį straipsnį sankcionuotas perdavimas paskelbiamas vadovaujantis nacionalinės teisės numatytomis sąlygomis valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika. Toks perdavimas galioja visiems draudėjams, apdraustiesiems asmenims ir bet kuriems kitiems asmenims, turintiems teisių ir įsipareigojimų pagal perduodamas draudimo sutartis.

Ši nuostata nepakeičia valstybių narių teisės suteikti draudėjams galimybę, įvykus perdavimui, nutraukti draudimo sutartį per nustatytą laikotarpį.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

Nuostatos, susijusios su laisve teikti paslaugas

12 straipsnis

1. Šios antraštinės dalies nuostatos taikomos tais atvejais, kai draudimo įmonė per valstybėje narėje esančią draudimo įstaigą atlieka 2 straipsnio d punkte apibrėžtų rizikų, esančių kitoje valstybėje narėje, draudimą; šioje antraštinėje dalyje pastaroji valstybė narė yra valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos.

2. Ši antraštinė dalis netaikoma sandoriams, draudimo įmonėms ir institucijoms, kurioms netaikoma pirmoji direktyva; be to, ji netaikoma rizikoms, kurias draudžia pirmosios direktyvos 4 straipsnyje nurodytos institucijos, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė.

Ši antraštinė dalis netaikoma draudimo sutartims dėl rizikų, apibūdinamų šiais pirmosios direktyvos priedo A dalies skaičiais:

— Nr. 1:

draudimas nuo nelaimingų atsitikimų darbe,

— Nr. 10:

išskyrus vežėjo civilinės atsakomybės draudimą,

— Nr. 12:

motorinių laivų ir laivų draudimas, kuris tuo metu, kai pranešama apie šią direktyvą, yra atitinkamos valstybės narės nurodymu reguliuojamas tokiomis pačiomis priemonėmis kaip ir kelių transporto draudimas,

— Nr. 13:

branduolinės energijos civilinės atsakomybės draudimas ir farmacijos preparatų civilinės atsakomybės draudimas,

— Nr. 9 ir Nr. 13:

statybos darbų privalomasis draudimas.

Taryba išnagrinėja šias išimtis ne vėliau kaip iki 1998 m. liepos 1 d.

3. Iki pirmosios direktyvos 7 straipsnio 2 dalies c punkte numatyto tolesnio derinimo Vokietijos Federacinė Respublika gali nepanaikinti nuostatos, draudžiančios jos teritorijoje sveikatos draudimą vykdyti vienu metu kartu su kitoms grupėms priskiriamais draudimais nustatyta paslaugų teikimo tvarka.

13 straipsnis

Valstybių narių teisės aktai numato, kad valstybėje narėje įsteigta draudimo įmonė teikdama paslaugas tos valstybės teritorijoje gali drausti bent jau šias rizikas:

— pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte apibrėžtas dideles rizikas,

— kitas pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte neapibrėžtas rizikas, priskiriamas grupėms, kurias drausti jos draudimo įstaiga nėra gavusi leidimo.

14 straipsnis

Bet kuri draudimo įmonė, ketinanti teikti draudimo paslaugas, pirmiausiai apie tai informuoja valstybės narės, kurioje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė, kompetentingas institucijas ir, jeigu reikia, valstybės narės, kurioje yra atitinkama draudimo įstaiga, kompetentingas institucijas, nurodydama, kokios valstybės narės arba valstybių narių teritorijoje ji ketina teikti draudimo paslaugas bei draudimų, kuriuos ji ketina atlikti, rūšis.

Šios institucijos gali pareikalauti, kad joms būtų pateikta informacija arba įrodymai, nurodyti pirmosios direktyvos 9 arba 11 straipsniuose.

15 straipsnis

1. Atsižvelgiant į 16 straipsnio nuostatas, kiekviena valstybė narė, kurios teritorijoje draudimo įmonė ketina teikti draudimo paslaugas, gali nustatyti, kad šiai veiklai reikalingas administracijos leidimas; todėl ji gali pareikalauti, kad draudimo įmonė pateiktų:

a) valstybės narės, kurioje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė, kompetentingų institucijų išduotą sertifikatą, patvirtinantį, kad minėta draudimo įmonė turi minimalią mokumo atsargą visai veiklai, apskaičiuotą pagal pirmosios direktyvos 16 ir 17 straipsnius, ir kad leidimas, išduotas pagal pirmosios direktyvos 7 straipsnio 1 dalį, leidžia draudimo įmonei vykdyti savo veiklą už valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, teritorijos ribų;

b) įsisteigimo valstybės narės kompetentingų institucijų išduotą sertifikatą, nurodantį grupes, kurias drausti ši įmonė yra gavusi leidimą, bei patvirtinantį, kad minėtos institucijos neprieštarauja, kad ši draudimo įmonė teiktų draudimo paslaugas;

c) veiklos programą, kurioje būtų nurodyti šie duomenys:

— rizikų, kurias drausti ši įmonė ketina valstybėse narėse, kuriose teikiamos draudimo paslaugos, rūšys,

— bendrosios ir specialiosios polisų, kuriuos ji ketina naudoti minėtose valstybėse narėse, sąlygos,

— draudimo įmokų (premijų) tarifai, kuriuos draudimo įmonė ketina nustatyti kiekvienai draudimo grupei,

— dokumentų formos ir kiti spausdinti dokumentai, kuriuos draudimo įmonė ketina naudoti sudarydama sandorius su draudėjais, jeigu reikalaujama, kad kitos minėtoje valstybėje narėje įsteigtos draudimo įmonės taip pat pateiktų šių dokumentų pavyzdžius.

2. Valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos gali pareikalauti, kad 1 dalies c punkte nurodyti duomenys būtų pateikti oficialia šios valstybės kalba.

3. Per šešis mėnesius nuo 1 dalyje nurodytų dokumentų gavimo dienos valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos priima sprendimą dėl leidimo išdavimo arba jo nedavimo, o toks sprendimas turi būti pagrįstas tuo, ar draudimo įmonės pateiktoje veiklos programoje nurodyti duomenys atitinka minėtos valstybės narės įstatymus ir kitus teisės aktus.

4. Jeigu valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos nepriima sprendimo iki 3 dalyje nurodyto termino pabaigos, laikoma, kad leidimas yra neduotas.

5. Apie bet kurį sprendimą neduoti leidimo arba neišduoti 1 dalies a arba b punktuose nurodyto sertifikato pranešama minėtai draudimo įmonei pateikiant išsamius tokio sprendimo motyvus.

6. Kiekviena valstybė narė numato teisę apskųsti teismui sprendimą neduoti leidimo arba neišduoti 1 dalies a arba b punktuose nurodyto sertifikato.

16 straipsnis

1. Kiekviena valstybė narė, kurios teritorijoje draudimo įmonė ketina teikti paslaugas, susijusias su pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nurodytų rizikų draudimu, pareikalauja, kad minėta draudimo įmonė:

a) pateiktų valstybės narės, kurioje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė, kompetentingų institucijų išduotą sertifikatą, patvirtinantį, kad minėta draudimo įmonė turi minimalią mokumo atsargą visai veiklai, apskaičiuotą pagal pirmosios direktyvos 16 ir 17 straipsnius, ir kad leidimas, išduotas pagal pirmosios direktyvos 7 straipsnio 1 dalį, leidžia draudimo įmonei vykdyti savo veiklą už valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, teritorijos ribų;

b) pateiktų valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, kompetentingų institucijų išduotą sertifikatą, nurodantį grupes, kurias drausti ši įmonė yra gavusi leidimą, bei patvirtinantį, kad minėtos institucijos neprieštarauja, kad ši draudimo įmonė teiktų draudimo paslaugas;

c) nurodytų rizikų, kurias drausti ši įmonė ketina valstybėje narėje, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, rūšis.

2. Kiekviena valstybė narė numato teisę apskųsti teismui sprendimą neišduoti sertifikato, nurodyto 1 dalies a arba b punktuose.

3. Draudimo įmonė gali pradėti vykdyti savo veiklą nuo dienos, kai valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, kompetentingos institucijos oficialiai patvirtina gavusios 1 dalyje nurodytus dokumentus.

4. Šis straipsnis taip pat taikomas tais atvejais, jeigu valstybė narė, kurios teritorijoje draudimo įmonė ketina teikti paslaugas, susijusias su kitų, pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nenurodytų rizikų draudimu, nenustato sąlygos, kad šiai veiklai reikalingas administracijos leidimas.

17 straipsnis

1. Jeigu 14 straipsnyje nurodyta draudimo įmonė ketina iš dalies pakeisti 15 straipsnio 1 dalies c punkte arba 16 straipsnio 1 dalies c punkte išvardytus duomenis, ji šias pataisas pateikia valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingoms institucijoms. Šios pataisos įsigalioja pagal atitinkamai 15 straipsnio 3 dalies ir 16 straipsnio 3 dalies nustatytas taisykles.

2. Jeigu 14 straipsnyje nurodyta draudimo įmonė ketina išplėsti veiklą pradėdama kitų, pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nenurodytų rizikų draudimus, ji veikia laikydamasi 14 ir 15 straipsniuose numatytos tvarkos.

3. Jeigu 14 straipsnyje nurodyta draudimo įmonė ketina pradėti pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte arba šios direktyvos 16 straipsnio 4 dalyje nurodytų rizikų draudimus, ji veikia laikydamasi 14 ir 16 straipsniuose numatytos tvarkos.

18 straipsnis

1. Šios derinimo priemonės netrukdo valstybėms narėms įgyvendinti arba priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, reikalaujančius, kad visų pirma būtų patvirtintos bendrosios ir specialiosios poliso sąlygos, dokumentų formos ir visi kiti spausdinti dokumentai, naudojami sudarant sandorius su draudėjais, taip pat draudimo įmokų dydžiai ir visi kiti dokumentai, reikalingi normaliai priežiūrai atlikti, jeigu valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, taisyklės yra nepakankamos, kad tinkamai apsaugotų draudėjo interesus, ir valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, reikalavimai nėra didesni už tokio pobūdžio reikalavimus.

2. Tačiau pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nurodytų draudimo rizikų atveju, valstybės narės nenustato nuostatų, reikalaujančių, kad būtų patvirtintos bendrosios ir specialiosios poliso sąlygos, draudimo įmokų dydžiai arba dokumentų formos ir visi kiti spausdinti dokumentai, kuriuos draudimo įmonė ketina naudoti, sudarydama sandorius su draudėjais, arba kad būtų sistemingai informuojama apie anksčiau išvardytus dalykus. Jos tik gali reikalauti, kad būtų nesistemingai informuojama apie šias sąlygas ir kitus dokumentus, siekdamos patikrinti, ar šių rizikų atžvilgiu yra laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų; tačiau šis reikalavimas negali būti išankstinė sąlyga nustatant, kad draudimo įmonė gali plėtoti savo veiklą.

3. Pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nurodytų rizikų atveju valstybės narės negali reikalauti, kad būtų iš anksto pranešama apie numatomą draudimo įmokų dydžių padidinimą arba kad toks numatomas tarifų padidinimas būtų iš anksto patvirtintas, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra susiję su bendra kainų kontrolės sistema.

19 straipsnis

1. Bet kuri draudimo paslaugas teikianti įmonė pateikia valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingoms

institucijoms visus dokumentus, kuriuos ji yra prašoma pateikti, kad būtų įgyvendinamas šis straipsnis, jeigu reikalaujama, kad ir kitos minėtoje valstybėje narėje įsteigtos draudimo įmonės pateiktų šiuos dokumentus.

2. Jeigu valstybės narės kompetentingos institucijos nustato, kad įmonė, teikianti draudimo paslaugas jos teritorijoje, nesilaiko šioje valstybėje galiojančių ir minėtai draudimo įmonei taikytinų teisės normų, šios institucijos pareikalauja, kad minėta draudimo įmonė šių teisės normų nebepažeistų.

3. Jeigu minėta draudimo įmonė nevykdo 2 dalyje nurodyto reikalavimo, valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos apie tai informuoja valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, kompetentingas institucijas. Valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, institucijos imasi visų tinkamų priemonių užtikrinant, kad minėta draudimo įmonė nebepažeistų galiojančių teisės normų. Apie šių priemonių pobūdį pranešama valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, institucijoms.

Valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos taip pat gali kreiptis į valstybės narės, kurioje yra minėtos draudimo įmonės pagrindinė buveinė, kompetentingas institucijas, jeigu draudimo paslaugas teikia šios draudimo įmonės atstovybė arba filialas.

4. Jeigu, nepaisant priemonių, kurių imasi valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga, arba jeigu šios priemonės yra netinkamos ar nepakankamos atitinkamoje valstybėje narėje, draudimo įmonė ir toliau pažeidinėja valstybėje narėje, kurioje teikiamos paslaugos, galiojančias teisės normas, pastaroji valstybė narė, prieš tai informavusi valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, kompetentingas institucijas, gali imtis reikalingų priemonių užkirsti kelią tokiems teisės normų pažeidimams, įskaitant, jeigu reikia, tolesnių šios įmonės draudimo sutarčių, susijusių su draudimo paslaugų teikimu jos teritorijoje, sudarymo draudimą. Kitų, pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nenurodytų draudimo rizikų atveju, šios priemonės taip pat numato 15 straipsnyje minėto leidimo atšaukimą. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje būtų galima tinkamai informuoti apie šias priemones.

5. Šios nuostatos neturi įtakos valstybių narių teisei bausti už jų teritorijoje įvykdytus pažeidimus.

6. Jeigu pažeidusi teisės normas draudimo įmonė valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, teritorijoje turi savo įstaigą arba valdo turtą, pastarosios valstybės kompetentingos institucijos, laikydamosi nacionalinių įstatymų, gali taikyti administracines bausmes, nustatytas tokio pobūdžio pažeidimams, taikydamos minėtai įstaigai arba turtui priverstines priemones.

7. Bet kuri priemonė, taikoma pagal 2–6 dalis ir susijusi su bausmėmis arba teikiamų paslaugų apribojimais, turi būti tinkamai pagrįsta ir apie ją turi būti pranešta atitinkamai draudimo įmonei. Kiekviena tokia priemonė gali būti apskundžiama teismui valstybėje narėje, kurios institucijos priėmė šį sprendimą.

8. Jeigu buvo imtasi priemonių pagal pirmosios direktyvos 20 straipsnį, šį sprendimą priėmusi institucija informuoja valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingas institucijas, o jeigu buvo imtasi priemonių pagal minėto straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas, valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos imasi bet kurių būtinų priemonių apdraustųjų asmenų interesams apsaugoti.

Jeigu leidimas atšaukiamas pagal pirmosios direktyvos 22 straipsnį, valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, kompetentingos institucijos yra informuojamos apie tokį sprendimą ir imasi tinkamų priemonių neleisti atitinkamai įstaigai toliau sudaryti draudimo sutartis, susijusias su draudimo paslaugų teikimu šios valstybės teritorijoje.

9. Kas dvejus metus Komisija pateikia Tarybai ataskaitą, kurioje nurodomas atitinkamų atvejų skaičius ir pobūdis, dėl kurių skirtingose valstybėse narėse buvo priimtas sprendimas nesuteikti leidimo pagal 15 straipsnį arba buvo imtasi priemonių pagal šio straipsnio 4 dalį. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija, pateikdamos šiai ataskaitai reikalingą informaciją.

20 straipsnis

Jeigu draudimo įmonė yra likviduojama, įsipareigojimai, kylantys dėl draudimo sutarčių, sudarytų teikiant draudimo paslaugas, yra vykdomi taip pat, kaip ir įsipareigojimai, kylantys dėl šios draudimo įmonės sudarytų kitų draudimo sutarčių, nepaisant apdraustųjų asmenų ir naudos gavėjų pilietybės.

21 straipsnis

1. Jeigu draudimas siūlomas teikiant draudimo paslaugas, draudėjui, prieš prisiimant bet kokius įsipareigojimus, pranešama, kokioje valstybėje narėje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė, atstovybė arba filialas.

Bet kuriame draudėjui išduotame dokumente turi būti nurodyti ankstesnėje pastraipoje išvardyti duomenys.

Pirmosiose dviejose pastraipose numatyti reikalavimai netaikomi draudimo rizikoms, nurodytoms pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte.

2. Draudimo sutartyje arba bet kuriame kitame draudimą įforminančiame dokumente bei draudimo paslaugų siūlyme, įpareigojančiame siūlytoją vykdyti įsipareigojimus, turi būti nurodytas draudžiančios įstaigos adresas ir pagrindinės buveinės adresas.

22 straipsnis

1. Kiekviena draudimo įstaiga turi informuoti priežiūros instituciją apie draudimo įmokų, susijusių su draudimo operacijomis, kurios atliekamos kaip paslaugų teikimas, sumą (neatskaičius

perdraudimo), kurią ji gauna už atskiras draudimo grupes kiekvienoje valstybėje narėje. Draudimo grupės apibrėžiamos taip:

— draudimas nuo nelaimingų atsitikimų ir ligos atveju (1 ir 2),

— turto draudimas nuo gaisro ir kitų žalų (8 ir 9),

— oro transporto, jūrų transporto ir sausumos transporto priemonių draudimas (3, 4, 5, 6, 7, 11 ir 12),

— bendrosios civilinės atsakomybės draudimas (13),

— kredito ir laidavimo draudimas (14 ir 15),

— kitos draudimo grupės (16, 17 ir 18).

Kiekvienos valstybės narės priežiūros institucija perduoda šią informaciją visų valstybių narių, kuriose teikiamos draudimo paslaugos, priežiūros institucijoms.

2. Jeigu draudimo įstaigos valstybėje narėje gauta draudimo įmokų, susijusių su 1 dalies 1 pastraipoje nurodytomis draudimo operacijomis, suma (neatskaičius perdraudimo) yra didesnė kaip 2 500 000 ekiu, ji turi parengti rizikos prisiėmimo ataskaitą, į kurią įeina 2A arba 2B prieduose išvardyti punktai ir kuri suskirstoma pagal grupių draudimus, atliekamus toje valstybėje narėje.

Tačiau jeigu draudimo įmonės ir jos visų įstaigų valstybėje narėje gauta draudimo įmokų, susijusių su 1 dalies 1 pastraipoje nurodytomis draudimo operacijomis, suma (neatskaičius perdraudimo) yra didesnė kaip 2 500 000 ekiu, valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, priežiūros institucija gali paprašyti valstybės narės, kurioje yra draudimo įmonės pagrindinė buveinė, priežiūros institucijos, kad ateityje būtų rengiama draudimo, susijusio su draudimo operacijomis, kurias atlieka kiekviena tos įmonės draudimo įstaiga valstybės narės, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, teritorijoje, rizikos prisiėmimo ataskaita.

Valstybės narės, kurioje teikiamos paslaugos, priežiūros institucijai paprašius, valstybės narės, kurioje yra draudimo įstaiga, priežiūros institucija perduoda šios dalies 1 ir 2 pastraipose nurodytą rizikos prisiėmimo ataskaitą pirmosios valstybės narės priežiūros institucijai.

23 straipsnis

1. Jeigu norint teikti draudimo paslaugas būtina gauti valstybės narės, kurioje teikiamos šios paslaugos, leidimą, draudimo techninių atidėjimų, susijusių su atitinkamomis draudimo sutartimis, dydis yra apskaičiuojamas iki tolesnio įstatymų suderinimo pagal šios valstybės narės nustatytas taisykles arba, jeigu tokios taisyklės nenustatytos, laikantis šioje valstybėje narėje nusistovėjusios tvarkos; be to, minėta valstybė narė atlieka tokio apskaičiavimo priežiūrą. Minėta valstybė narė taip pat atlieka šių atidėjimų padengimo lygiaverčiu ir suderintu turtu ir šio turto lokalizavimo priežiūrą pagal jos nustatytas taisykles arba nusistovėjusią tvarką.

2. Visais kitais atvejais draudimo techninių atidėjimų apskaičiavimo ir jų padengimo lygiaverčiu ir suderintu turtu bei šio turto lokalizavimo priežiūrą atlieka valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga, pagal jos nustatytas taisykles arba nusistovėjusią tvarką.

3. Valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga, užtikrina, kad draudimo techniniai atidėjimai, susiję su visomis draudimo sutartimis, kurias sudaro draudimo įmonė per atitinkamą įstaigą, būtų pakankami ir padengti lygiaverčiu ir suderintu turtu.

4. 1 dalyje nurodytu atveju valstybė narė, kurioje yra draudimo įstaiga, ir valstybė narė, kurioje teikiamos draudimo paslaugos, pasikeičia bet kokia informacija, reikalinga, kad jos galėtų vykdyti atitinkamas pareigas pagal 1 ir 3 dalies nuostatas.

24 straipsnis

Nepaisant šios direktyvos nuostatų, valstybės narės turi teisę pareikalauti, kad draudimo įmonės, teikiančios draudimo paslaugas jų teritorijoje, prisijungtų ir dalyvautų bet kurioje programoje, užtikrinančioje draudimo išmokų mokėjimą draudėjams ir žalą patyrusiems tretiesiems asmenims tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios taikomos šiose valstybėse narėse įsteigtoms draudimo įmonėms.

25 straipsnis

Nepažeidžiant bet kokio tolesnio įstatymų suderinimo, kiekvienos sutarties dėl draudimo paslaugų teikimo nustatytos draudimo įmokos yra apmokestinamos tik tais netiesioginiais mokesčiais ir parafiskaliniais mokesčiais, taikomais valstybėje narėje, kurioje yra draudimo rizika pagal 2 straipsnio d punkte pateiktą apibrėžimą, o Ispanijoje — pridėtiniais mokesčiais, teisėtai nustatytais „Consorcio de compensación de Seguros“ naudai, kad būtų vykdomos pareigos, susijusios su nuostolių, patiriamų dėl nenumatytų įvykių minėtoje valstybėje narėje, kompensavimu.

Taikant išlygą 2 straipsnio d punkto pirmajai pastraipai ir taikant šį straipsnį, laikoma, kad pastate, kuris yra valstybės narės teritorijoje, esantis kilnojamasis turtas, išskyrus komercinio tranzito prekes, yra apibrėžiamas kaip šioje valstybėje narėje esanti draudimo rizika net ir tokiu atveju, kai pastatas ir jo viduje esantis turtas nėra apdrausti ta pačia draudimo sutartimi.

Draudimo sutarčiai pagal 7 straipsnį taikoma teisė neturi įtakos taikytiniems fiskaliniams susitarimams.

Kiekviena valstybė narė, laikydamasi tolesnio įstatymų suderinimo, draudimo įmonėms, kurios teikia draudimo paslaugas jos teritorijoje, taiko savo nacionalines nuostatas priemonėms, užtikrinančioms 1 pastraipoje numatytą netiesioginių mokesčių ir parafiskalinių mokesčių surinkimą.

26 straipsnis

1. Draudimo rizika, kuri gali būti apdrausta Bendrijos bendru draudimu pagal Direktyvą 78/473/EEB, yra apibrėžiama pirmo sios direktyvos 5 straipsnio d punkte.

2. Šios direktyvos nuostatos dėl draudimo rizikų, apibrėžtų pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte, taikomos pagrindiniam draudikui.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

Pereinamojo laikotarpio priemonės

27 straipsnis

1. Graikija, Airija, Ispanija ir Portugalija gali taikyti šias pereinamojo laikotarpio priemones:

i) iki 1992 m. gruodžio 31 d. visoms draudimo rizikoms taikoma tvarka, kuri nėra taikoma pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkte nurodytoms draudimo rizikoms;

ii) nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1994 m. gruodžio 31 d. didelių rizikų draudimo tvarka taikoma pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto i ir ii papunkčiuose nurodytoms draudimo rizikoms; minėtos valstybės narės nustato ribas pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje nurodytoms draudimo rizikoms;

iii) *Ispanija:*

— nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1996 m. gruodžio 31 d. taikomos pirmajam etapui nustatytos ribos, nurodytos pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje,

— nuo 1997 m. sausio 1 d. taikomos antrajam etapui nustatytos ribos.

Portugalija, Airija, Graikija:

— nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d. taikomos pirmajam etapui nustatytos ribos, nurodytos pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje,

— nuo 1999 m. sausio 1 d. taikomos antrajam etapui nustatytos ribos.

Nuo 1995 m. sausio 1 d. leistinos išlygos taikomos tik draudimo sutartims dėl rizikų, pateiktų 8, 9, 13 ir 16 draudimo grupėse ir esančių tik vienoje iš keturių valstybių narių, kurios turi naudos iš pereinamojo laikotarpio priemonių.

2. Iki 1994 m. gruodžio 31 d. šios direktyvos 26 straipsnio 1 dalis netaikoma draudimo rizikoms, esančioms šiame straipsnyje nurodytų keturių valstybių narių teritorijose. Pereinamuoju laikotarpiu, kuris prasideda nuo 1995 m. sausio 1 d., pirmosios direktyvos 5 straipsnio d punkto iii papunktyje nurodytos draudimo rizikos, kurios yra minėtų valstybių narių teritorijose ir kurios gali būti apdraustos Bendrijos bendru draudimu pagal Direktyvą 78/473/EEB, yra tos rizikos, kurios viršija šio straipsnio 1 dalies iii papunktyje nurodytas ribas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

Baigiamosios nuostatos

28 straipsnis

Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja siekdamos palengvinti tiesioginio draudimo veiklos priežiūrą Bendrijoje.

Kiekviena valstybė narė informuoja Komisiją apie bet kokius didelius sunkumus, kylančius dėl šios direktyvos taikymo, įskaitant sunkumus, kylančius dėl to, kad valstybė narė sužino apie neįprastą draudimo veiklos perdavimą, kuris yra žalingas jos teritorijoje įsteigtoms draudimo įmonėms ir naudingas filialams ir atstovybėms, esančioms už jos teritorijos ribų.

Komisija ir atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos kaip galima greičiau išnagrinėja šiuos sunkumus siekdamos priimti tinkamą sprendimą.

Jeigu būtina, Komisija pateikia tinkamus pasiūlymus Tarybai.

29 straipsnis

Komisija pateikia Tarybai periodines ataskaitas apie draudimo, atliekamo laikantis laisvės teikti paslaugas sąlygų, rinkos plėtrą; pirmoji ataskaita pateikiama 1993 m. liepos 1 d.

30 straipsnis

Tais atvejais, kai šioje direktyvoje minimos pinigų sumos yra išreikštos ekiu, nacionalinių valiutų keitimo kursas, kuris įsigalioja ir yra taikytinas nuo kiekvienų metų gruodžio 31 d., yra tas valiutų kursas, kuris buvo taikomas ankstesnio spalio mėnesio paskutiniąją dieną keičiant Bendrijos narių valiutas į ekiu.

Direktyvos 76/580/EEB [1] 2 straipsnis taikomas tik pirmosios direktyvos 3, 16 ir 17 straipsniams.

31 straipsnis

Kas penkerius metus Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, peržiūri ir, jeigu reikia, pakeičia šioje direktyvoje nurodytas sumas,

[1] OL Nr. L 189, 1976 9 13, p. 13.

išreikštas ekiu, atsižvelgdama į ekonominės ir pinigų finansinės situacijos pokyčius Bendrijoje.

32 straipsnis

Valstybės narės per 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos (1) pakeičia savo nacionalines nuostatas, kad įgyvendintų šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

Pagal šį straipsnį pakeistos nuostatos pradedamos taikyti per 24 mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos.

33 straipsnis

Pranešus apie šią direktyvą, valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių įstatymų arba kitų teisės aktų, priimtų šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų pateikti Komisijai.

34 straipsnis

Priedai yra neatskiriama šios direktyvos dalis.

35 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1988 m. birželio 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. BANGEMANN

(1) Apie šią direktyvą valstybėms narėms pranešta 1988 m. birželio 30 d.

I PRIEDAS

SUDERINIMO TAISYKLĖS

Valiuta, kuria mokami draudiko įsipareigojimai, yra nustatoma pagal šias taisykles:

1. Jeigu draudimo sutartyje numatytas draudimas yra išreikštas tam tikra valiuta, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai mokami ta pačia valiuta.

2. Jeigu draudimo sutartyje numatytas draudimas neišreikštas jokia valiuta, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai mokami tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, valiuta. Tačiau draudikas gali pasirinkti valiutą, kuria išreiškiamos draudimo įmokos, jeigu tokiam pasirinkimui yra pakankamas pagrindas.

   Tai yra galima tokiu atveju, jeigu sudarius draudimo sutartį numatoma, kad žala bus apmokama ta valiuta, kuria mokamos draudimo įmokos, o ne tos valstybės, kurioje yra draudimo rizika, valiuta.

3. Valstybės narės gali įpareigoti draudiką numatyti, kad draudimo išmokos būtų mokamos ta valiuta, kurią jis naudos pagal savo įgytą patirtį, arba, jeigu jis tokios patirties neturi, tos valstybės, kurioje jis įsteigtas, valiuta:

   — sudarant rizikų, priskiriamų 4, 5, 6, 7, 11, 12 ir 13 (tik gamintojo civilinė atsakomybė) draudimo grupėms, sutartis, ir

   — sudarant rizikų, priskiriamų kitoms draudimo grupėms, draudimo sutartis, jeigu pagal rizikos rūšį draudimo išmokos turi būti mokamos ne ta valiuta, kuri turėtų būti naudojama laikantis pirmiau nurodytos tvarkos.

4. Jeigu draudikui yra pranešama apie žalą ir ji turi būti apmokėta tam tikra nurodyta kita valiuta, tačiau ne ta, kuri turėtų būti naudojama laikantis pirmiau nurodytos tvarkos, laikoma, kad draudiko įsipareigojimai yra mokėtini šia valiuta ir visų pirma ta valiuta, kuria išmokėti kompensaciją draudikas privalo teismo sprendimu arba draudiko ir draudėjo tarpusavio susitarimu.

5. Jeigu žala yra įvertinama ta valiuta, kuri yra iš anksto žinoma draudikui, tačiau ne ta, kuri turėtų būti naudojama laikantis ankščiau nurodytos tvarkos, draudikai gali nustatyti, kad draudimo įsipareigojimai yra mokėtini šia valiuta.

6. Valstybės narės gali leisti, kad draudimo įmonių techniniai atidėjimai nebūtų padengti suderintu turtu, jeigu ankščiau nurodytos tvarkos taikymas įpareigotų draudimo įmonę (jos pagrindinę buveinę ar filialą), kad jos turtas, išreikštas tam tikra valiuta, nebūtų didesnis kaip 7 % turto, išreikšto kitomis valiutomis, siekiant nepažeisti suderinimo principo.

   Tačiau:

   a) kai draudimo techniniai atidėjimai turi būti padengti turtu, išreikštu Graikijos drachmomis, Airijos svarais arba Portugalijos eskudais, jis nėra didesnis negu:

      — 1 milijonas ekiu pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 1992 m. gruodžio 31 d.,

      — 2 milijonai ekiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 1998 m. gruodžio 31 d.;

   b) kai draudimo techniniai atidėjimai turi būti padengti turtu, išreikštu Belgijos frankais, Liuksemburgo frankais ir Ispanijos pesetomis, jis nėra didesnis negu 2 milijonai ekiu pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 1996 m. gruodžio 31 d.

   Nuo a ir b punktuose nurodytų pereinamųjų laikotarpių pabaigos šioms valiutoms yra taikoma bendra tvarka, jeigu Taryba nenusprendžia kitaip.

7. Valstybės narės gali nereikalauti, kad draudimo įmonės (jų pagrindinės buveinės arba filialai) taikytų suderinimo principą tais atvejais, kai draudimo įsipareigojimai yra mokėtini kita, ne vienos iš Bendrijos valstybių narių valiuta, jeigu šia valiuta atliekamos investicijos yra reguliuojamos; jeigu šiai valiutai yra taikomi pervedimo apribojimai arba dėl panašių priežasčių ji yra netinkama draudimo techniniams atidėjimams padengti.

8. Valstybės narės gali leisti, kad draudimo įmonės (jų pagrindinės buveinės arba filialai) neturėtų suderinto turto, jeigu jis turi padengti ne daugiau kaip 20 % jų draudimo įsipareigojimų, išreikštų tam tikra valiuta.

   Tačiau visas turtas, išreikštas visomis valiutomis kartu paėmus, turi bent jau prilygti visiems draudimo įsipareigojimams, išreikštiems visomis valiutomis kartu paėmus.

9. Kiekviena valstybė narė gali nustatyti, kad, jeigu laikantis ankščiau nurodytos tvarkos draudimo įsipareigojimas yra padengtinas turtu, išreikštu kurios nors valstybės narės valiuta, šis reikalavimas taip pat laikomas įvykdytu, jeigu 50 % turto yra išreikšta ekiu.

2A PRIEDAS

Rizikos prisiėmimo ataskaita

1. Bendra uždirbtų įmokų suma
2. Išlaidos žalai atlyginti
3. Išlaidos komisiniams
4. Bendra rizikos prisiėmimo suma

2B PRIEDAS

Rizikos prisiėmimo ataskaita

1. Bendra įmokų suma per paskutiniuosius draudiminius metus
2. Bendra išmokų suma per paskutiniuosius draudiminius metus (įskaitant atidėjimus draudiminių metų pabaigoje)
3. Išlaidos komisiniams
4. Bendra rizikos prisiėmimo suma